

Gäller för: VE Ögon ÖNH Käk Log
Innehållsansvar: Magdalena Ekfjorden, (magal4), Specialistläkare
Granskad av: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare
Godkänd av: Cecilia Andersson, (cecan1), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-06-01

Giltig till: 2028-06-01

Immunomodulerande läkemedelsbehandling, handläggning inför uppstart - ögonsjukvård

Förändringar sedan föregående version

Förlängd giltighetstid.

Bakgrund och syfte

Riktlinjer för att säkerställa adekvat handläggning av patienter som sätts in på immunomodulerande läkemedelsbehandling.

Utförande

Beslut om insättande av immunomodulerande läkemedelsbehandling samt preparat- och dosval görs av ögonläkare, efter behov i samråd med ögon, SU/Mölnadal eller reumatologmottagningen, SkaS Skövde.

Överväg immunomodulerande läkemedelsbehandling om man räknar med >3 månaders behandling med en kortisondos >10 mg. Titta gärna i dokumentet ”Riktlinjer immunomodulering av ögonsjukdomar – 2021” som ligger på SOFIA/Ögonmottagning/Uveaprocessen.

Methotrexate (MTX) är oftast aktuellt som förstahandsval. Vid vissa tillstånd (till exempel Behcets) kan andra preparat eller kombination av andra läkemedel vara aktuellt. Undvik Etanercept (Enbrel) vid uveitbehandling.

Följande ska beaktas/åtgärdas innan behandlingsstart:

- Lungröntgen (ej äldre än 6 månader).
- Anamnes vad gäller TB, MS, cancer, hepatit eller svårare infektioner. Diskutera vid behov med till exempel infektionsläkare eller onkolog.

- Fråga om tandläkarkontakt, ev. bör tandstatus göras för att utesluta infektion (**framför allt vid insättning av biologiska läkemedel**).
- Pneumokockvaccin rekommenderas, även influensavaccin vid säsong och covidvaccin **vid insättning av biologiska läkemedel**. Hänvisas till primärvården.
- Provtagning enligt nedanstående tabell utifrån aktuellt preparat. Vid behov kontakta reumatolog. Uppdaterad information om provtagning för alla aktuella läkemedel finns på Svensk Reumatologisk Förenings hemsida. SRF:s riktlinjer och rekommendationer.
- STB-intyg (läkarintyg för särskilt tandvårdsbidrag) ska erbjudas vid insättning av Methotrexate/biologiska läkemedel. Kostnaden för intyget är 440 kronor.
- Informationsbroschyr om läkemedlet.
- Injektionspatient ska bokas tid hos sjuksköterska Karin Nydén eller Ebba Brandin för genomgång av injektionsteknik.

Provtagning före behandlingsstart:

Syntetiska DMARDs Beställs i Melior: Rutin Ögon GS	
Generella startprover: Hb, LPK, TPK, CRP, SR, kreatinin, ALAT	
Läkemedel	Innan start utöver generella startprover
Azatioprin Azatioprin Mylan® Azathioprin Actavis® Azathioprine medac® Azathioprin Orifarm® Immunprin® Imurel®	TPMT Pappersremiss fins i uveapärm i signeringsrum.
Ciklosporin Ciklosporin IVAX® Ciqorin® IKERVIS® Sandimmun® Sandimmun Neoral®	Blodtryck 2 gånger Urinsticka tas på vårdcentral

Metotrexat Methotrexate Ebewe® Methotrexate Orion® Methotrexate Pfizer® Methotrexate Teva® Ebetrex® Metoject® Metojectpen® Metotab®	Lungröntgen
Biologiska läkemedel	
Generella startprover: Hb, LPK, TPK, ALAT, kreatinin, CRP, SR, Hepatit B (HBsAg, sHBc-ak), ANA, TB-specifik ag 4 rör. Beställs i Melior: Rutin Ögon GS Bio-beh	
Läkemedel	Innan start utöver generella startprover
Adalimumab Humira®	
Infliximab Inflectra® Remicade® Remsima®	

Ytterligare information om de olika läkemedlen finns i uveapärm i signeringsrum. Betänk eventuell graviditet i samband med läkemedelsval.

Kontrollprover beställs av uveitansvarig sjuksköterska på ögonmottagningen.

Kontaktpersoner på reumatologmottagningen:

Elin Jonsson, tfn 0500-478664

Joaquin Llopis Soler, tfn 0500-478663

Inför receptförnyelse – kontrollera att patienten har lämnat kontrollprover.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Ögon ÖNH Käk Log

Innehållsansvar: Magdalena Ekfjorden, (magal4),
Specialistläkare

Granskad av: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Godkänd av: Cecilia Andersson, (cecan1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9725-959466179-35

Version: 9.0

Giltig från: 2026-06-01

Giltig till: 2028-06-01